

КРИТЕРИИ

за оценка на писмените работи от предварителния кандидат-студентски изпит по биология, проведен на 26. 04. 2025 година, за прием на студенти по специалностите „Медицина“, „Дентална медицина“ и „Фармация“ в Медицинския Университет – София за учебната 2025/2026 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Писмените работи се преглеждат и оценяват в съответствие с Програмата за кандидат-студентския изпит по биология за образователно-квалификационната степен „магистър“ по специалностите „Медицина“, „Дентална медицина“ и „Фармация“ в МУ – София през 2025 г., и със Справочника за прием на студенти в МУ – София за учебната 2025/2026 година.

1. Проверката и оценката на писмените работи са изцяло съобразени с учебния материал, изучаван в СОУ.

При оформянето на крайната оценка ще бъдат взети предвид обемът на учебното съдържание от препоръчаната в Програмата основна литература, както и вярно представена информация от одобрени от МОН учебници.

2. Кандидат-студентът трябва да владее и правилно да употребява биологичните термини, да съпоставя фактите и да прави изводи.

3. При оценяването на писмените работи членовете на изпитната комисия ще имат предвид главно следните критерии:

- а) вярно и логично представяне на фактическия материал;
- б) владене и правилна употреба на биологичните термини;
- в) обща биологична и езикова култура на кандидата.

4. Окончателната оценка се формира въз основа на изтеглената непосредствено преди началото на изпита комбинация. Писмените конкурсни работи се оценяват от двама проверители, независимо един от друг.

5. Крайната оценка на писмената работа се оформя като средна аритметична от оценката на двамата проверители, ако разликата в оценките им не е по-голяма от 0,50.

6. При разлика в оценките на двамата проверители, по-голяма от 0,50, писмената работа се проверява и оценява от арбитър.

7. Арбитрират се задължително и всички писмени работи с оценка, която е равна или по-висока от Отличен (5,50).

8. След оценяване на всяка писмена работа проверяващите нанасят върху работата крайната оценка заедно с мотивите си за нея и се подписват членовете на комисията, които са участвали в проверката и оценката.

ТЕСТ – ВАРИАНТ 20

ОТВОРЕНИТЕ ВЪПРОСИ С НОМЕРА ОТ 1 ДО 15 ИЗИСКВАТ КРАТЪК ОТГОВОР – ЕДНА ИЛИ НЯКОЛКО ДУМИ, МАКСИМУМ ЕДНО ИЗРЕЧЕНИЕ. ЩЕ СЕ ЗАЧИТА ВСЕКИ ВЕРЕН ОТГОВОР, АДЕКВАТЕН НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА.

Въпрос 1. Лигавицата е образувана от:

1. мастна и съединителна тъкан
2. мрежеста и рехава тъкан
3. епителна и съединителна тъкан
4. епителна тъкан

Въпрос 2. Ако човек с кръвна група 0 се нуждае от кръвопреливане, от коя кръвна група трябва да е донорът:

1. А
2. В
3. 0
4. АВ

Въпрос 3. Кога имунната система на майката изгражда Rh-антитела:

1. при попадане на еритроцити на плода в кръвообращението на майката
2. при Rh(-) плод
3. при АВ0 несъвместима бременност
4. при попадане на еритроцити на майката в кръвообращението на плода

Въпрос 4. Зеничният рефлекс е:

1. приспособяване на окото за виждане наблизо и далеч
2. промяна в ширината на отвора в централната част на ириса в зависимост от интензивността на светлината
3. преминаване на светлинните лъчи през стъкловидното тяло до ретината
4. реакция, която НЕ се контролира от вегетативната нервна система

Въпрос 5. Как се нарича фигурата, която се получава при подреждане на хромозомите според тяхната големина и форма:

1. кариотип
2. кариограма
3. кариокинеза
4. хроматография

Въпрос 6. Коензимът:

1. лесно се откъсва от белтъка
2. е ковалентно свързан с белтъка
3. алостерично регулира ензимното действие
4. действа като конкурентен инхибитор

Въпрос 7. Актиновите нишки се наричат още:

1. микротръбички
2. микротубули
3. микрофиламенти
4. опашки

Въпрос 8. Клетъчната стена е характерна за:

1. прионите
2. вирусите
3. бактериите
4. животинските клетки

Въпрос 9. Едномембранни органели са:

1. рибозомите
2. митохондриите
3. ендоплазмената мрежа
4. микротубулите

Въпрос 10. Зърнеста е ендоплазмена мрежа, която:

1. е покрита с пероксизоми
2. образува тилакоиди
3. е покрита с рибозоми
4. синтезира полизахариди и липиди

Въпрос 11. Базално телце се намира:

1. в кухините на диктиозомата
2. в основата на ресничките и камшичетата
3. между двете субединици на рибозомата
4. в матрикса на митохондриите

Въпрос 12. В коя част на клетката се извършва гликолизата:

1. пероксизомите
2. митохондриите
3. лизозомите
4. цитозола

Въпрос 13. Интронът е:

1. нуклеотидна последователност
2. аминокиселинна последователност
3. олигозахарид
4. фосфолипид

Въпрос 14. Делецията е: 1

1. вътрехромозомна мутация
2. междухромозомна мутация
3. бройна хромозомна мутация
4. анеуплоидия

Въпрос 15. Кой от следните процеси НЕ се включва в гаметогенезата: 4

1. митоза
2. мейоза
3. кросинговър
4. дробене

Критерии за оценяване на задачите, които изискват разширен отговор

А. Автономна (вегетативна) нервна система – функции

1. Функции на симпатиковата част
2. Функции на парасимпатиковата част
3. Висш контрол над двете части
4. Значение за приспособяването към средата

Б. Някои от най-опасните за човека вируси – таблица

1. HIV
2. Ебола вирус
3. Ротавирус
4. Вариолен вирус
5. Хепатит В
6. Грипен А вирус (инфлуенца)
7. Хепатит С
8. Морбилен вирус
9. Хантавирус
10. Флавивирус

В. Зреене на матричната РНК в еукариотна клетка – схема

Схемата трябва да включва прекъснат ген в ДНК, първичен транскрипт (пре-мРНК, пре-иРНК) с екзони и интрони, зряла мРНК (иРНК) с шапка и опашка, означения на процесите и локализацията им.

Г. Хаплоидност и диплоидност. Хомозиготност и хетерозиготност. Доминантност и рецесивност. Генотип и фенотип

1. Хаплоидност и правило за чистота на гаметите
2. Зигота и диплоидност
3. Хомозиготност и пример за нея
4. Хетерозиготност и пример за нея
5. Доминантност и рецесивност
6. Означения на доминантни и рецесивни алели
7. Генотип и фенотип

КРИТЕРИИТЕ СА ИЗГОТВЕНИ ОТ КОМИСИЯ В СЪСТАВ:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Проф. Стефка Методиева Делимитрева, дб

ЧЛЕНОВЕ:

1. Проф. д-р Димитрина Кирилова Димитрова-Диканарова, дм

2. Проф. Ралица Стефанова Живкова, дб

3. Доц. Майя Дянкова Маркова, дб

4. Доц. Венера Панталеева Николова, дб

26. 04. 2025 г.

София

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ИЗПИТНАТА И

АРБИТРАЖНАТА КОМИСИЯ ПО БИОЛОГИЯ:

.....

(Проф. Стефка Делимитрева, дб)